

**Voortoets stikstof voor herontwikkeling
Dorpsstraat 83 te Eckelrade**

**Rapportnummer R202501K-A
9 september 2025
versie 1.0**

FF advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus

FF advies. • Kasteel Daelenbroeckstraat 60 • 6043 XR Roermond
www.ferdinandfahner.nl • contact@ferdinandfahner.nl • KvK 63703122

Inhoudsopgave

	<i>Blz.</i>
1. Inleiding	3
2. Kader vergunningverlening stikstof	6
3. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden	8
3.1. Instandhoudingsdoelstellingen	8
3.2. Resultaten AERIUS-berekeningen	10
3.3. Evaluatie gevolgen van stikstofdepositie	16
4. Samenvatting, conclusies en vervolgstappen	16
5. Gebruikte literatuur	17
<i>Tabellen</i>	
1. Instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Savelsbos	8
2. Berekende stikstofdeposities	9
3. Kenmerken habitattypen waarop stikstofdepositie berekend is	12
<i>Figuren</i>	
1. Het projectgebied geprojecteerd op luchtfoto	3
2. Ligging projectgebied in relatie tot omliggende Natura 2000-gebieden in Nederland en België	4
3. Hexagonen waarbinnen toename van stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebied Savelsbos in de aanlegfase	9
4. Voorkomen van habitatype H6210 binnen het gebied met toename van stikstofdepositie	13
5. Voorkomen van habitatype H9160B binnen het gebied met toename van stikstofdepositie >0,00 mol N/ha/jr	14
6. Voorkomen van zoekgebiedtype ZGH6430C binnen het gebied met toename van stikstofdepositie >0,00 mol N/ha/jr	15

1. Inleiding

Aanleiding en doelstelling

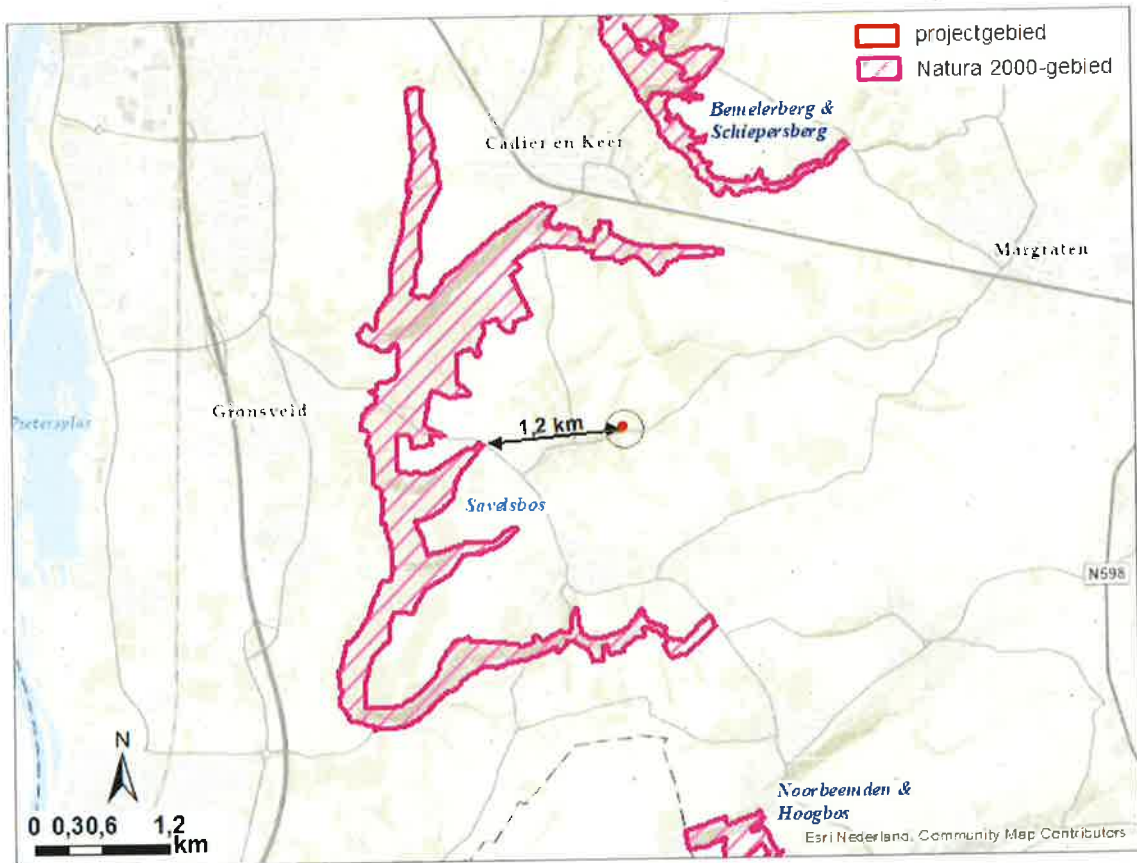
Het bestaande agrarisch bedrijf aan de Dorpsstraat 83 te Eckelrade wordt getransformeerd naar drie wooneenheden. In verband met deze herontwikkeling zijn AERIUS-berekeningen uitgevoerd (Vanderwall 2025), waaruit blijkt dat er vanwege het project stikstofdeposities $>0,00$ mol N/ha/jr plaatsvinden op stikstofgevoelige habitattypen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Savelsbos. In de betreffende notitie wordt daarom geconcludeerd dat met een ecologische beoordeling nader onderzocht moet worden of significante negatieve effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen op voorhand kunnen worden uitgesloten. In voorliggend rapport wordt op deze toetsing ingegaan. Het betreffende projectgebied is op onderstaande figuur 1 weergegeven.

Figuur 1: Het projectgebied geprojecteerd op luchtfoto

Ligging Natura 2000-gebieden

De ligging van de Natura 2000-gebieden of delen ervan, in de nabije omgeving van het projectgebied, is op onderstaande figuur 2 weergegeven.

Figuur 2: Ligging projectgebied in relatie tot omliggende Natura 2000-gebieden in Nederland en België (Bron: AERIUS Calculator)

Op de kaart van figuur 2 zijn in totaal 3 Natura 2000-gebieden in Nederland aangegeven, maar alleen op gebied Savelsbos worden stikstofdeposities $>0,00$ mol N/ha/jr berekend. Dit gebied ligt op minimaal 1,2 km afstand van het projectgebied.

Inhoud en vorm Voortoets, aspect stikstof (naar: BIJ12 2021)

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State hanteert als uitgangspunt dat bij een toename van depositie - ook kleine of tijdelijke - op een met stikstof overbelast gebied onderzocht moet worden of dit significante gevolgen kan hebben¹. Als blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, moet een Passende Beoordeling worden uitgevoerd. De beoordeling of de berekende

¹ ABRvS 22 april 2020, ECLI:NL:RVS:202:1125, r.o. 32.4, aangehaald in BIJ12 (2021)

depositie wel of geen significant negatieve gevolgen heeft kan hebben wordt in de voorliggende ecologische voortoets gegeven.

Er is een grote behoefte aan (snelle) duidelijkheid over de invloed van stikstof uit plannen en projecten op kwetsbare natuur. In de eerste plaats bij de initiatiefnemers van plannen en projecten die - vaak maar zeer tijdelijk en heel weinig - stikstof uitstoten. Maar ook bij bevoegde gezagen die zich geconfronteerd zien met zeer veel vergunningaanvragen, die een enorme werklast opleveren en soms geen zinvolle bijdrage zijn aan de bescherming van kwetsbare natuur. De Voortoets Stikstof is bedoeld om een eerste schifting te maken. Wanneer bij een plan of project met stikstofuitstoot op voorhand significant negatieve effecten kunnen worden uitgesloten, hoeft de initiatiefnemer geen Passende Beoordeling te maken en is het plan of project niet vergunningplichtig. Deze beoordeling wordt gedaan in de Voortoets.

Ten aanzien van de vorm van een Voortoets wordt aangegeven dat deze kan bestaan uit:

- een beschrijving van het plan of project en vooral inclusief de stikstofuitstotende activiteiten in de aanleg- en gebruikfase;
- beschrijving van de eventuele referentiesituatie waartegen het plan/projecteffect wordt afgezet;
- beschrijving uitgangspunten (input) en resultaten AERIUS-berekening;
- beschrijving en ligging Natura 2000-gebieden en opsomming van de instandhoudingsdoel(stelling)en;
- beschrijving kwaliteit, omvang en trend van de habitattypen en leefgebieden van soorten, huidige populatieomvang van aangewezen soorten, knelpunten voor het halen van de instandhoudingsdoelen en beschrijving van de bepalende procesfactoren (abiotiek);
- effectbeschrijving en beoordeling aan de hand van de instandhoudingsdoelen;
- cumulatieve beoordeling.

Inhoud rapport

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het toetsingskader. Daarna worden in hoofdstuk 3 de resultaten van de AERIUS-berekening toegelicht en wordt ingegaan op de gevolgen. Maar eerst komen in dat hoofdstuk de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) aan bod. In hoofdstuk 4 wordt een conclusie gegeven waarna een beschrijving volgt van eventueel benodigde vervolgstappen.

2. Kader vergunningverlening stikstof

De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet. De Omgevingswet behelst op dit punt geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

Als een project wordt uitgevoerd nabij een Natura 2000 gebied (voor stikstof geldt een afstand van 25 km²), dan moet op grond van artikel 11.6 lid 2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) worden beoordeeld of sprake kan zijn van significante gevolgen. Dit heet de voortoets.

Als significante gevolgen op voorhand zijn uit te sluiten, dan is geen vergunning vereist. Dit is voor stikstof het geval indien er volgens de stikstofberekeningen vrijwel geen toename van stikstofdepositie plaatsvindt naar aanleiding van het te realiseren project. Bij de vraag of sprake is van een stikstoftoename, mag in de voortoets rekening worden gehouden met de effecten van interne saldering. Dit betekent dat wanneer ten gevolge van interne saldering geen significante stikstoftoename optreedt er geen natuurvergunning nodig is. Dit laatste volgt uit een Afdelingsuitspraak van 20 januari 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:71). Deze uitspraak is onder de Omgevingswet nog steeds relevant omdat de wet op dit punt niet is gewijzigd. Echter, in haar uitspraak van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4923) heeft de Afdeling de voornoemde uitspraak genuanceerd en bepaald dat niet zonder meer met niet (meer) benutte emissieruimte intern gesaldeerd kan worden. In de voortoets mag, anders dan voorheen, voor de beoordeling of significante gevolgen zijn uitgesloten, geen vergelijking worden gemaakt van de gevolgen van het toegestane project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging. In de voortoets moeten de gevolgen van het project op zichzelf worden beoordeeld.

Significante effecten

In beginsel wordt uitgegaan van de definitie van significantie, zoals die door het Steunpunt Natura 2000 (Steunpunt Natura-2000, 2010) is geformuleerd: *‘Een significant negatief effect is een wezenlijke verslechtering van de kwaliteit en/of vermindering van de omvang van een habitatype zoals bedoeld in het instandhoudingsdoel ten gevolge van menselijk handelen, afhankelijk van de staat van instandhouding en de trends en natuurlijke fluctuaties in omvang/kwaliteit van habitatypen dan wel populatie-omvang van soorten’.*

² AbRvS 5 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1299

Indien niet op voorhand kan worden uitgesloten dat mogelijk significante gevolgen optreden, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd om in beeld te brengen of daadwerkelijk sprake is van significante gevolgen. In een passende beoordeling mogen wel mitigerende maatregelen (zoals externe saldering) betrokken worden. De vergunning kan worden verleend indien - eventueel met toepassing van deze mitigerende maatregelen - de voorgenomen activiteit de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten. Als uit de Passende Beoordeling blijkt dat significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, kan een vergunning enkel worden verleend indien de ADC-toets succesvol wordt doorlopen:

- a. er zijn geen alternatieve oplossingen;
- b. het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang;
- c. er worden afdoende compenserende maatregelen getroffen.

Toetsingskader buurlanden

Nederland heeft met Duitsland en met België overlegd over de wijze waarop de bevoegde gezagen bij de beoordeling van aanvragen van toestemmingsbesluiten de gevolgen toetsen van activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op buitenlandse Natura 2000-gebieden. Nederland zal voor de toetsing van activiteiten die in Nederland plaatsvinden met gevolgen voor Natura 2000-gebieden in Duitsland of België dezelfde toetsingskaders hanteren als Duitsland en België zelf. Bij het onderhavige project vinden geen deposities op buitenlandse Natura 2000-gebieden plaats.

3. Gevolgen voor Natura 2000-gebieden

3.1. Instandhoudingsdoelstellingen

Er worden extra stikstofdeposities berekend voor alleen Natura 2000-gebied Savelsbos.

In onderstaande tabel1 zijn de instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) beknopt weergegeven. Voor het Savelsbos hebben typen H6110 Pionierbegroeiingen op rotsbodan en H6210 Kalkgraslanden een prioritaire status. De prioritaire status houdt in dat voor het betreffende habitatype of de habitatsoort een bijzondere verantwoordelijkheid geldt, omdat een belangrijk deel van het natuurlijk verspreidingsgebied in het betreffende gebied ligt (artikel 1 Habitatrichtlijn).

Tabel 1: Instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Savelsbos (= prioritaair type; bron: Provincie Limburg 2024)*

Habitattypen en soorten	EU Code	Doelstellingen
Pionierbegroeiingen op rotsbodan*	H6110	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Kalkgraslanden*	H6210	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Ruigten en zomen	H6430C	Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
Beuken-eikenbos met Hulst	H9120	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Eiken-haagbeukenbos	H9160B	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit
Spaanse vlag	H1078	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Vliegend hert	H1083	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor een levensvatbare populatie
Meervleermuis	H1318	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Ingekorven vleermuis	H1321	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Vale vleermuis	H1324	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie

3.2. Resultaten AERIUS-berekeningen

Berekende stikstofdeposities

De met het project gepaard gaande stikstofdeposities zijn in het overzicht van onderstaande tabel 2 samengevat en gevisualiseerd op figuur 3. Er worden deposities >0,00 mol N/ha/jr berekend, maar alleen in de aanlegfase.

Tabel 2: Berekende stikstofdeposities

Habitattype			Toename N-depositie	
code	omschrijving	KDW*)	oppervlakte ha	toename depositie N/ha/jr
H6210	Kalkgraslanden	1.500 / 1.429**)	0,01	0,01
H9160B	Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)	1.429	1,08	0,01
ZGH6430C	Ruigten en zomen (droge bosranden)	1.857	0,04	0,01

• *) Kritische Depositiewaarde in mol N/ha/jr (waarden zoals weergegeven in NDA en Van Dobben et al. (2012); met een kleurarcering is de gevoeligheid aangegeven: rood = zeer gevoelig (<1.400), geel = gevoelig (tussen 1.400 en 2.400)
 • **) respectievelijk volgens Van Dobben et al. (2012) en waarde in AERIUS Calculator; in 2023 zijn KDW's van een aantal typen herzien (Marra et al. 2023)

Figuur 3: Hexagonen (licht paars) waarbinnen toename van stikstofdepositie plaatsvindt op stikstofgevoelige habitattypen (donker paars) van Natura 2000-gebied Savelsbos in de aanlegfase (Bron: AERIUS Calculator)

Toelichting

Blijkens tabel 2 vindt er op 3 typen - waarvan 2 habitattypen en 1 zoekgebiedtype³ - een depositietoename plaats. Figuur 3 betreft een visuele weergave van de

³ voor de zoekgebiedtypen zijn geen doelstellingen geformuleerd

resultaten van de AERIUS-berekening. In deze figuur zijn de stikstofgevoelige habitattypen in paars weergegeven. Uit de figuur kan worden afgeleid dat er - in de aanlegfase - deposities berekend worden in totaal 6 hexagonen (6 ha), die tegen elkaar aanliggen. Bij alle hexagonen gaat het om een toename van 0,01 mol N/ha/jr.

Ligging van het habitatype en mate van overbelasting

In de figuren in par. 3.3 is de ligging van de habitattypen die beïnvloed worden, gedetailleerd weergegeven en is per habitatype te zien waar depositietoename plaatsvindt en tevens is de achtergronddepositiewaarde (ADW) weergegeven, waaruit de mate van overbelasting is af te leiden.

3.3. Evaluatie gevolgen van stikstofdepositie

Hieronder wordt voor het habitatype dat beïnvloed wordt een beoordeling van de gevolgen voor de IHD's gegeven, eerst zullen enkele algemene overwegingen gegeven worden.

Algemene overwegingen

Voor geringe depositietoenames kunnen in het algemeen de volgende nuanceringen worden gegeven:

- a. Gevolgen van een geringe en tijdelijk stikstofdepositie voor de biomassa zijn min of meer verwaarloosbaar en kunnen niet leiden tot wijzigingen in de concurrentieverhouding tussen planten. Een (eenmalige) depositie van 0,01 mol N/ha komt overeen met een stikstofgift van 0,14 gram N/ha. Er van uitgaande dat de helft hiervan daadwerkelijk wordt benut (en de andere helft uitspoelt), leidt deze stikstofgift tot een aanwas van de vegetatie van $0,07 / 0,2 = 0,35$ gram biomassa/ha (voor de aangroei van 1 gram heeft een plant ongeveer 0,2 gram stikstof nodig; Ter Steege 1996). Deze toename valt in het niet ten opzichte van de productie van natuurlijke habitattypen, die uiteen loopt tussen 2.000 en 6.000 kg droge stof/ha/jr en waarvoor 30 tot 90 kg N/ha/jr nodig is, overeenkomend met circa 2.150 tot 6.400 mol N/ha/jr (Tolkamp et al. 2006).
- b. Op alle Natura 2000-gebieden in Nederland vindt als gevolg van natuurlijke en door mensen beïnvloede oorzaken depositie van stikstofdepositie plaats. Deze achtergronddepositie varieert tussen ca. 700 en 4000 mol N/ha/jaar, afhankelijk van de locatie (zie voor de ADW in het onderhavige geval de figuren in par 3.3). Deze deposities vinden al gedurende decennia permanent plaats, zij het dat ze in de afgelopen decennia aanzienlijk gedaald zijn. Naast deze langjarige trend, waarbij de emissies en achtergronddepositie dalen, variëren

de achtergronddeposities op een specifieke locatie ook van jaar tot jaar, als gevolg van jaarlijkse verschillen in weersomstandigheden (temperatuur, windrichting en hoeveelheid neerslag). Deze verschillen kunnen leiden tot jaarlijkse variaties in de depositie in de orde van grootte van 10%, dus 70 tot 400 mol N/ha/jaar. Een geringe (eenmalige) depositie van bijvoorbeeld 0,1 mol N/ha is tegen de achtergrond van deze fluctuaties in feite verwaarloosbaar en niet relevant (Koolstra 2019).

- c. Een tijdelijke of permanente toename van slechts enkele honderdsten van molen N/ha/jaar stikstofdepositie, ook als de KDW wordt overschreven, leidt niet per definitie tot een ecologisch effect, laat staan significante gevolgen. Ecologische effecten gaan over aantasting van de kwaliteit van een habitatype of afname van oppervlakte. Het gaat in alle gevallen om concreet waarneembare veranderingen zoals verandering van de soortensamenstelling van de vegetatie, biomassa (structuur), zuurgraad van de bodem of stikstofbeschikbaarheid in de bodem. Als ecologische effecten kunnen worden uitgesloten, kunnen er geen significant negatieve gevolgen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen (uitbreiding oppervlak, behoud kwaliteit; Uitspraak 202105591/1/R1, Raad van State, 2022).
- d. De ecologische effecten van gereduceerde stikstof (NHx), oftewel ammoniak, zijn veel groter dan die van geoxideerde stikstof (NOx). Dit geldt voor de direct toxische effecten, verzuring en vermessing en is ook te zien in de effecten op vegetaties. De uitstoot van NOx is van minder belang voor de ecologische IHD's uit de habitatrichtlijn. Al decennia maakt gereduceerde stikstof meer dan 70 procent uit van de totale stikstofdepositie in de natuur (Van den Burg et al. 2019). Het onderhavige project leidt tot depositie van NOx, maar nauwelijks tot toename van NHx.
- e. In (bijna) overbelaste delen van habitattypen kan een toename van 0,01 mol N/ha/jaar gedurende één, of maximaal twee jaar, niet leiden tot significant negatieve gevolgen (Uitspraak 202106637/1/R4, Raad van State, 2022).
- f. Verder zij nog verwezen naar de volgende vuistregel in de Handreiking Voortoets Stikstof (BIJ12 2021): "De analyse kan worden beschreven in de Voortoets indien het gaat om tijdelijke depositie - op een (naderend) overbelast stikstofgevoelig habitat - ten gevolge van de inzet van materieel ten behoeve van de aanlegfase, van ten hoogste 0,05 mol stikstof per hectare per jaar, gedurende maximaal 2 jaar, of een equivalent hiervan. Dat betekent dat de totale stikstofvracht als gevolg van het project nooit meer dan 0,1 mol stikstof per hectare kan bedragen gedurende de looptijd van het project. Met 'equivalent' wordt bedoeld dat het project ook bijvoorbeeld 0,03 mol/ha/j

gedurende 3 jaar of 0,1 mol/ha/j gedurende 1 jaar mag veroorzaken. In alle andere gevallen ligt een Passende Beoordeling voor de hand.”

- g. Tenslotte wordt in de zogenaamde ‘Porthos uitspraak’ van de Raad van State (16 augustus 2023) betoogd dat kleine tijdelijke hoeveelheden stikstof⁴ niet per definitie tot een significante verslechtering zullen leiden. Omvang en duur van de depositie spelen een belangrijke rol.

Beoordeling depositie per habitatype

In onderstaande tabel 3 zijn gegevens over de habitattypen en de depositie samengevat. Verder is de trend weergegeven, ontleend aan de voor ieder gebied opgestelde natuurdoelanalyse (NDA; Provincie Limburg 2024a,b). De overschrijding van de KDW kan worden afgeleid van de onderstaande figuren. Het betreft alleen de overschrijding in de hexagonen, waar een depositietoename is berekend.

Tabel 3: Kenmerken habitattypen waarop stikstofdepositie berekend is

Habitatype					Depositietoename****)		
code	KDW	opp (ha)	doel *)	trend **)	max	maximale opp beïnvloed (ha / %)	overschrijding KDW (absoluut en procentueel)
H6210	1429	0,68	> / >	+ / - ***)	0,01	0,01 / 1,5%	0 - 0 / 0 - 0%*****)
H9160B	1429	162,6	= / >	- / -	0,01	1,08 / 0,7%	0 - 58 / 0 - 4,1%
ZGH6430C	1859	?	nvt	?	0,01	0,04 / ?	0 - 0 / 0 - 0%*****)

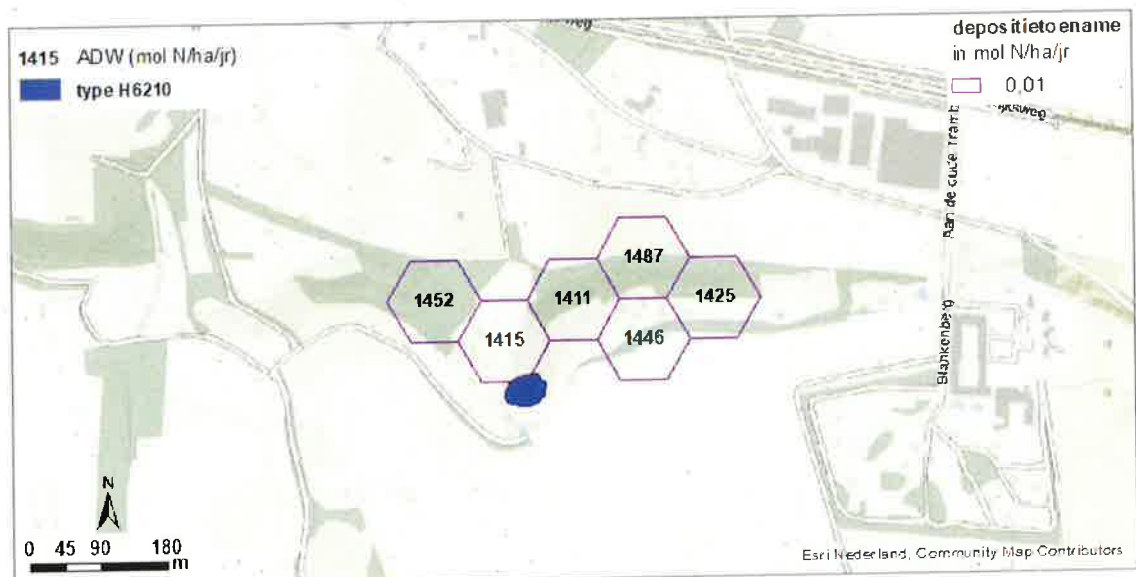
*) IHD doel/kwaliteit, zie tabel 1
 **) trend in de oppervlakte resp. kwaliteit (volgens Beheerplan en NDA), + positief, - negatief, = stabiel, ? onbekend
 ***) plaatselijk verbetering van kwaliteit, plaatselijk negatief
 ****) alleen de aanlegfase wordt beschouwd, in de gebruiksfase zijn de depositietoenames <0,00 mol N/ha/jr
 *****) het betreft 1 hexagoon, met ADW = 1415 mol N/ha/jr, zie fig. 4; deze ADW ligt iets onder de KDW voor dit type (1429 mol N/ha/jr), zodat er sprake is van (bijna) overbelasting; bijna overbelasting wil zeggen dat de ADW wel onder de KDW ligt, maar groter is dan de waarde KDW - 70
 *****) bij geen van de hexagonen is sprake van (bijna) overbelasting, aangezien ze alle liggen binnen de range 1411 - 1487, zie fig. 6

Voor de onderstaande beoordeling is gebruik gemaakt van de informatie in de NDA.

⁴ bij het betreffende project zijn er tijdelijke deposities tot maximaal 0,57 mol N/ha/jr, gedurende een periode van 2 jaar

H6210 Kalkgraslanden

Het habitatype H6210 komt op slechts twee locaties binnen het Natura 2000-gebied voor met een kleine oppervlakte (in totaal 0,68 ha, zie tabel 3) en een grote onderlinge afstand. Aan de optimale functionele omvang van enkele hectares (aaneengesloten) kan dan ook niet worden voldaan. Het gaat om één locatie in het zuiden en één in het noorden (Wolfskop en Zure Dries). Alleen de locatie in het noorden wordt beïnvloed door een extra stikstofdepositie, zie figuur 4. Er is een minieme overlap van 1 hexagoon met een ADW, die iets onder de KDW ligt en waarbij er dus sprake is van een zogenaamde 'bijna overbelasting'. De NDA geeft een dalende trend in de ADW weer, zodat er in 2030 bijna geen overschrijding meer is voor dit habitatype. Dat zal ook in de onderhavige hexagoon het geval zijn, waarbij de bijna overbelasting mogelijk zelfs wijzigt in geen overbelasting. De eenmalige toename met 0,01 mol N/ha/jr op een 'snipper' (0,01 ha) van het habitatype is verwaarloosbaar ten opzichte van de hoeveelheid die jaarlijks wordt afgevoerd via het beheer en ook ten opzichte van de te verwachten afname in de ADW. Significant negatieve effecten zijn daarom uit te sluiten.

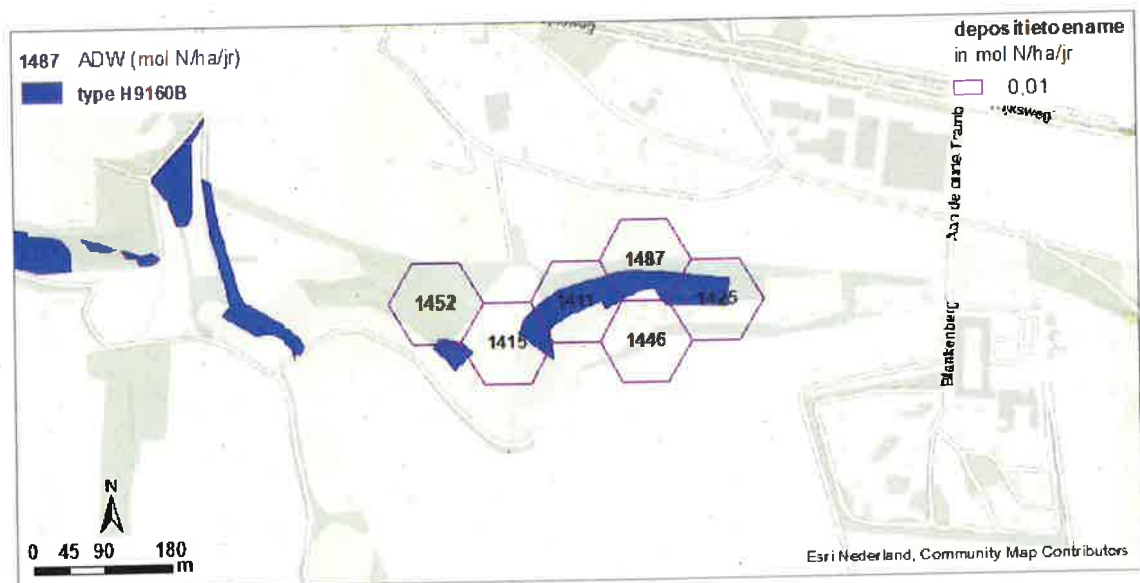

Figuur 4: Voorkomen van habitatype H6210 binnen het gebied met toename van stikstofdepositie >0,00 mol N/ha/jr

H9160B Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland)

Van de totale oppervlakte van type H9160B binnen het Natura 2000-gebied, die fors is te noemen en min of meer aaneengesloten voorkomt, wordt <1% beïnvloed vanwege het project, zie tabel 3. De verspreiding van het type binnen het gebied dat beïnvloed wordt is weergegeven in figuur 5. Habitatype H9160B is kenmerkend voor het Heuvelland en komt voor op kalkhoudende gronden, nagenoeg altijd met een dek van lössleem. Het belangrijkste knelpunt is de stopzetting van het

hakhout- of middenbosbeheer, waardoor een donkerder opgaand bos ontstaat en zich meer schaduwtolerante boomsoorten in de boomlaag vestigen (beuk en esdoorn). Oppervlakkige verzuring van de bovengrond is een natuurlijk proces binnen dit bostype. Bij een verhoogde stikstofdepositie zal de verzuring een meer permanent karakter kunnen krijgen. Maar door de buffering vanuit de kalkrijke ondergrond zal verzuring niet snel een probleem zijn voor dit habitattype. De overschrijding van de KDW zal ook in het Savelsbos nog wel enige tijd aanhouden, maar het percentage dat overbelast is zal ten opzichte van 2020 in 2030 wel gedaald zijn met ongeveer 5%. De toename met 0,01 mol N/ha/jr vanwege het project zal deze afname niet wezenlijk beïnvloeden. Significante negatieve gevolgen vanwege het project zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

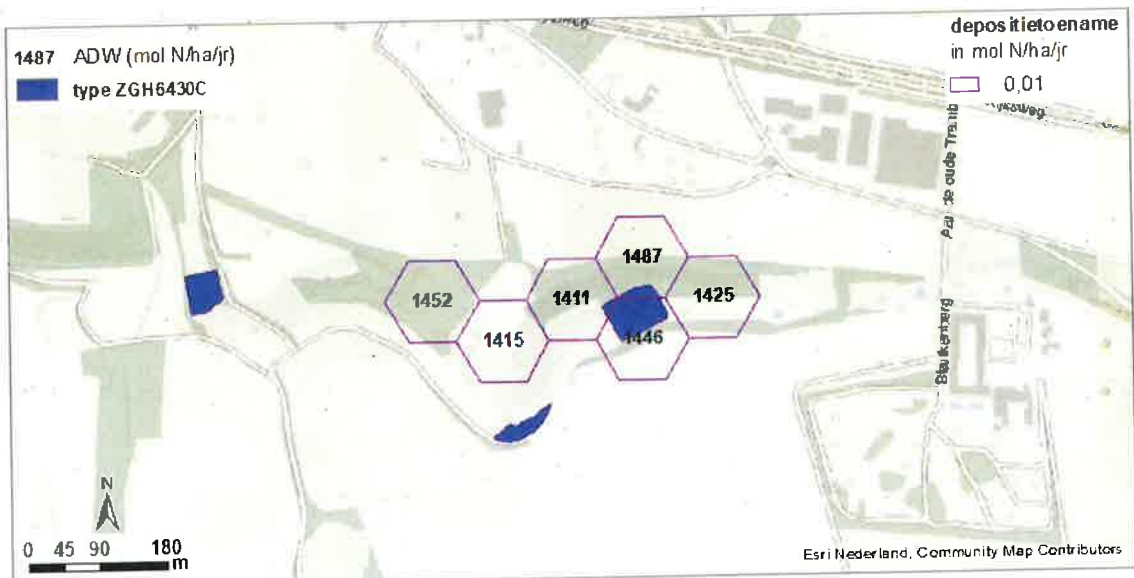
Figuur 5: Voorkomen van habitattype H9160B binnen het gebied met toename van stikstofdepositie >0,00 mol N/ha/jr

ZGH6430C Ruigten en zomen (droge bosranden)

Voor type ZGH6430C zijn geen doelen opgenomen. Voor het gelijknamige habitattype H6430C zijn de doelen vergroting van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit, zie tabel 2.

In de hexagonen van het gebied dat door het project beïnvloed wordt (zie figuur 6), is geen sprake van (bijna) overbelasting, zoals ook al in tabel 3 is aangegeven. Volgens de NDA, waarin alleen het gelijknamige habitattype behandeld wordt, vindt er in 2020 nog enige (5%) overschrijding plaats van de KDW, maar in 2030 niet meer. Dit heeft te maken met de autonome ontwikkeling, namelijk een geleidelijke afname van de ADW. Deze afname is ook van toepassing op het

zoekgebiedtype. Aangezien er geen sprake is van toename in een overbelaste situatie, kunnen significant negatieve gevolgen vanwege het project op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 6: Voorkomen van zoekgebiedtype ZGH6430C binnen het gebied met toename van stikstofdepositie >0,00 mol N/ha/jr

Habitatsoorten

Van de in tabel 1 genoemde habitatsoorten (spaanse vlag, vliegend hert, meervleermuis, ingekorven vleermuis en vale vleermuis) geldt dat de betreffende insecten en vleermuizen niet stikstofgevoelig zijn. Voor de habitatsoorten geldt, evenals voor de beschouwde habitattypen, dat significant negatieve gevolgen redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten.

4. Samenvatting, conclusies en vervolgstappen

Op grond van artikel 11.6 lid van het Besluit activiteiten leefomgeving is een voortoets opgesteld voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling op het perceel Dorpsstraat 83 te Eckelrade.

Voor de habitattypen van Natura 2000-gebied Savelsbos, waarvoor instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) zijn geformuleerd, is in deze voortoets nagegaan of er sprake kan zijn van significant negatieve gevolgen van het voornemen. Uit AERIUS-berekeningen blijkt namelijk dat er overschrijdingen van de grenswaarde 0,00 mol N/ha/jr berekend worden voor stikstofgevoelige habitattypen in dit Natura 2000-gebied, namelijk een toename van stikstofdepositie van 0,01 mol N/ha/jr op 2 habitattypen en 1 zoekgebiedtype in alleen de aanlegfase:

- H6210 Kalkgraslanden, op 0,01 ha;
- H9160B Eiken-haagbeukenbossen (heuvelland), op 1,08 ha;
- ZGH6430C Ruigten en zomen (droge bosranden), op 0,4 ha.

Verder is nog nagegaan of er mogelijk negatieve gevolgen zijn voor het leefgebied van de habitatsoorten H1078 Spaanse vlag, H1083 Vliegend hert, H1318 Meervleermuis, H1321 Ingekorven vleermuis en H1324 Vale vleermuis.

Voor alle 3 bovengenoemde typen en ook de 5 soorten geldt dat de geringe toename van stikstofdepositie ecologisch gezien geen negatief effect kan hebben. De genoemde habitatsoorten zijn niet gevoelig voor stikstof. De geringe toename valt verder geheel weg tegen de geleidelijke afname van de achtergronddepositiewaarde, waarvoor in de natuurdoelanalyses van de onderhavige Natura 2000-gebieden (Provincie Limburg 2024) trends zijn bepaald.

Omdat significant negatieve effecten redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten, is er geen vergunning nodig en hoeft er geen Passende Beoordeling te worden opgesteld. Verdere vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

5. Gebruikte literatuur

BIJ12. *Handreiking Voortoets Stikstof*. Februari 2021. Helpdesk Stikstof en Natura 2000.

Burg, A. van den, H. Siebel, R. Bobbink & I. Borkent. 2019. *Einde van het PAS. Nu inzetten op winst voor natuur!* In: Vakblad natuur bos landschap 2019(158):4-8.

Dobben, H.F., R. Bobbink, D. Bal & A. van Hinsberg. 2012. *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000*. Alterra-rapport 2397. Alterra Wageningen UR, Wageningen.

Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 van BIJ12. *Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2021*. Januari 2022. Versie 1.

Koolstra, B. 2019. *Beoordeling stikstofdepositie dijkversterking Neer*. Rapp. 2019-008-11 i.o.v. Waterschap Limburg. Koolstra Advies Ecologie en Natuurwetgeving, Assen.

Marra, W.A., S.B. Hazelhorst, S. Jonkers, J.M. Schram, G.J.C. Stolwijk, T.N.P. Nguyen, K.M.F. Brandt, L.A. de Jongh. 2023. *Actualisatie AERIUS Calculator en Monitor 2023*. RIVM-briefrapport 2023-0280. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven.

Provincie Limburg. 2024. *Natuurdoelanalyse (NDA) 1.1 Savelsbos (160)*. Versie 30 augustus 2024, Maastricht.

Steege, M.W. ter. 1996. *Regulation of nitrate uptake in a whole plant perspective: Changes in influx and efflux of nitrate in spinach*. Doctor of Philosophy, University of Groningen, Groningen.

Steunpunt Natura 2000. 2010. *Leidraad bepaling significantie. Nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet*. Datum: versie 27 mei 2010. Steunpunt Natura 2000, Ede.

Tolkamp, G.W., C.A. van den Berg, G.J. Nabuurs & A.F. Oltshoorn. 2006. *Kwantificering van beschikbare biomassa voor bio-energie uit Staatsbosbeheerreinen*. Alterra-rapport 1380. Alterra, Wageningen.

Vandewall planologisch advies. *AERIUS-berekening Transformatie agrarisch bedrijf naar woonhoeve met drie wooneenheden Dorpsstraat 83 Eckelrade*. Rapportdatum 19 augustus 2025. Maastricht.